

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертацію **Мальця Дмитра Олександровича «Організаційно-педагогічне забезпечення фізичного розвитку учнів приватних шкіл Кувейту (на прикладі американської системи навчання)»**, подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки

Автор дослідження звернувся до актуальної проблеми дослідження, переконливо довів потребу вивчення організаційно-педагогічного забезпечення фізичного розвитку учнів приватних шкіл Кувейту з метою творчого використання провідних інноваційних методик навчання фізичної культури приватних шкіл Кувейту в українській системі фізичного виховання закладів загальної середньої освіти.

Слід зазначити, що текст дисертації комплексно охоплює широке коло питань стосовно виконання поставлених завдань дослідження з опорою на значний обсяг відповідних інформаційних джерел та чітко сконцентровану наукову позицію автора.

Робота має наукову новизну і теоретичну значущість. Обґрунтовані в ній положення, узагальнення і висновки важливі для визначення напрямів творчого застосування інноваційних ідей навчання фізичної культури учнів приватних шкіл Кувейту в системі фізкультурної освіти України.

Дисертаційна робота виконувалася відповідно до науково-дослідної теми кафедри педагогіки та менеджменту освіти (нині кафедра педагогіки та спеціальної освіти) Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка «Соціально-професійне становлення особистості» (державний реєстраційний номер 0116U003481).

Аналіз тесту дисертації засвідчує, що основні положення дослідження викладено змістовно й послідовно, з дотриманням чинних вимог щодо їх обґрунтування. Малець Д. О. коректно й чітко сформулював мету, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження, що дозволило йому визначити найбільш ефективні підходи до організації наукового пошуку.

Дисертаційна робота характеризується єдністю змісту, який відповідає поставленій меті. Текст дисертації оформлено згідно чинних вимог МОН України. Не викликає заперечень логіка подання результатів дослідження. Структурування матеріалу та його представлення у трьох розділах дисертації дозволило здобувачеві ґрунтовно й послідовно розкрити проблему організаційно-педагогічного забезпечення фізичного розвитку учнів приватних шкіл Кувейту (на прикладі американської системи навчання).

Як вимагає логіка наукових досліджень, в першому розділі – «Теоретико-організаційні основи фізичного розвитку учнів приватних шкіл Кувейту» – схарактеризовано результати вивчення численних наукових праць щодо сутності й структури основних дефініцій дослідження. Глибокий аналіз наукових джерел дозволив Мальцю Д. О. дійти обґрунтованого висновку про необхідність розкриття сутності категорії «організаційно-педагогічне забезпечення».

Наголосимо й на характеристиці освітніх програм та навчальних планів приватних шкіл Кувейту, на основі якої здобувачем проаналізовано зміст фізичного виховання.

У другому розділі – «Порівняльний аналіз організаційно-педагогічного забезпечення фізичного розвитку учнів Кувейту та України» – Мальцем Д. О. вивчено стан рухової активності учнів за американською та українською системами навчання та схарактеризовано навчальні програми з фізичної культури для учнів закладів загальної середньої освіти України, якими регулюється рухова активність учнів. Докладно представлено й аналіз річної шкільної програми за американською системою навчання CURRICULUM (розкрито мету, завдання, концептуальні засади, принципи, очікувані результати, змістові лінії освітньої програми).

Надзвичайно актуальним є третій розділ дисертації – «Перспективні напрями творчого використання провідних інноваційних методик навчання фізичній культурі учнів приватних шкіл Кувейту в системі фізкультурної освіти України» – у якому розкрито шляхи попередження/подолання/

гіподинамії, ожиріння та підвищення імунітету в учнів приватних шкіл Кувейту засобами фізичної культури; здійснено порівняльний аналіз національно-патріотичного виховання серед учнів приватних шкіл Кувейту та закладів загальної середньої освіти України.

Ознайомлення з текстом дисертації дає всі підстави розглядати її як цілісне й завершене дослідження, яке має наукову новизну, теоретичне і практичне значення.

Практичне значення роботи полягає у розробці методичних матеріалів з використання сучасних методик фізичного розвитку учнів приватних шкіл Кувейту в українській системі фізичного виховання молоді; рекомендацій щодо вдосконалення навчально-методичного забезпечення фізичного розвитку здобувачів освіти в умовах дистанційного навчання; структуруванні змісту «Паспорту здоров'я» учня, який доцільно використовувати у процесі фізкультурної освіти.

Результати дослідження можуть бути використані вчителями фізичної культури в ЗЗСО та викладачами закладів вищої освіти у фізкультурній підготовці школярів та студентів.

Вагомими, що відповідають сучасним вимогам, є впровадження та апробація результатів дисертаційного дослідження. Результати дослідження достатньо широко обґрунтовано і впроваджено в освітянську практику різних регіонів України. Результати роботи пройшли належну апробацію на конференціях різного рівня.

Всі наукові положення й висновки дисертації є обґрунтованими.

Результати дисертаційної роботи висвітлено у 13 наукових публікаціях, 11 з яких – одноосібні, в тому числі: 3 статті – у наукових фахових виданнях України, 2 статті – у закордонних наукових виданнях (WOS), 4 публікації – у матеріалах наукових конференцій, 4 публікації – у матеріалах науково-практичних семінарів.

Аналізуючи повноту викладення результатів дослідження в опублікованих працях Мальця Д. О. констатую:

– кількість публікацій здобувача за темою дисертації у наукових фахових виданнях України, наукових періодичних виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection, відповідає «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502);

– у висновках до кожного розділу роботи наведений перелік праць здобувача, які відображають основний зміст розділу.

Отже, представлення результатів наукової роботи, кількість та обсяг публікацій, їх повнота розкриття змісту дисертації відповідає вимогам щодо дисертаційних праць, поданих на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Дисертація є результатом власних досліджень та самостійною працею дисертанта. Усі наукові результати, викладені в роботі, отримані автором особисто. У дослідженні використання наукових текстів, ідей, розробок, наукових результатів і матеріалів інших авторів супроводжується посиланням на джерело опублікування.

Виходячи із зазначеного, є підстави вважати дисертаційну роботу Мальця Д. О. дослідженням, що має теоретичну і практичну значущість та свідчить про вміння автора виявляти й ґрунтовно досліджувати актуальні проблеми організаційно-педагогічного забезпечення фізичного розвитку учнів приватних шкіл Кувейту (на прикладі американської системи навчання).

Водночас робота Мальця Д. О. містить положення, які спонукають до дискусії. До них можна віднести такі:

1. Бажано було б більш широко представити розкриття саме змісту категорії «організаційно-педагогічне забезпечення».

2. У другому розділі «Порівняльний аналіз організаційно-педагогічного забезпечення фізичного розвитку учнів Кувейту та України», у п. 2.2. детально схарактеризовано навчальні програми з фізичної культури для учнів закладів загальної середньої освіти України, а в п. 2.3. – програму за американською системою навчання CURRICULUM. Робота набула б більшої досконалості, якби здобувач не просто охарактеризував у кожному з пунктів розділу особливості освітніх та навчальних програм кожної з країн окремо, а здійснив їх порівняльний аналіз в одному пункті.

Проте висловлені зауваження і побажання не знижують загальної високої оцінки проведеного дослідження.

Вважаю, що дисертаційна робота на тему «Організаційно-педагогічне забезпечення фізичного розвитку учнів приватних шкіл Кувейту (на прикладі американської системи навчання)» є завершеним, цілісним і самостійним дослідженням, яке містить нові науково обґрунтовані результати, одержані здобувачем особисто, які мають практичну та теоретичну цінність, відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502), а її автор Малець Дмитро Олександрович заслуговує на присудження йому наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки.

Рецензент

Д.п.н., професор

Т. В. Окольніча

